

Inclusion Europe

The European Association of Societies of Persons with Intellectual Disability and their Families

Inclusion Europe represents people with intellectual disability and their families. Organisations of self-advocates and parents from 28 countries in Europe are our members.

Inclusion Europe works with the European Commission and the European Parliament. We tell them about the demands of our members.

Inclusion Europe works in 3 main areas:

- 1. The fight against discrimination**
 - 2. Human Rights for people with intellectual disability**
 - 3. Inclusion of all people in society**
-

Inclusion Europe publishes many documents and organises many conferences in Europe. We work closely together with all our members.

Contact us:

Inclusion Europe
Galeries de la Toison d'Or
29 Chaussée d'Ixelles #393/32
B-1050 Brussels

Tel. : +32-2-502 28 15 – Fax : +32-2-502 80 10
e-mail : secretariat@inclusion-europe.org
website: www.inclusion-europe.org

Organizacija Inclusion Europe in njenih 47 članic (iz spodnjih 33 držav) se borijo proti diskriminaciji.

- Avstrija
- Belgija
- Bolgarija
- Hrvaška
- Češka
- Danska
- Anglija
- Estonija
- Finska
- Francija
- Nemčija
- Grčija
- Madžarska
- Islandija
- Irska
- Anglija
- Estonija
- Finska
- Luksemburg
- Makedonija
- Moldavija
- Nizozemska
- Norveška
- Poljska
- Portugalska
- Romunija
- Rusija
- Škotska
- Slovaška
- Slovenija
- Španija
- Švedska
- Švica

Članica organizacije Inclusion Europe v Sloveniji je:

Zveza Sožitje

Samova ulica 9,
1000 Ljubljana
(386)1-4369750

Umetniško delo na naslovnici: "Jaz in Herta", avtorja Hansa Schobererja, Avstrija.

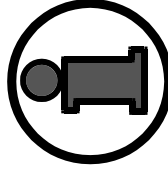
ISBN: 2-930415-35-5

Avtorske pravice © Inclusion Europe, 2004

Avtorske pravice © Symbols: Widgit Software Ltd. and Mayer-Johnson Co.

V tej publikaciji so predstavljeni pogledi organizacije Inclusion Europe. Ti pogledi ne odražajo nujno tudi mnenja Evropske komisije. Evropska komisija in Inclusion Europe nista odgovorni za kakršnokoli obliko uporabe informacij iz te publikacije.

Več informacij

Če želite izvedeti več o zakonih proti diskriminaciji, stopite v stik s članico organizacije Inclusion Europe v vaši državi (glej 2. stran).

Na naslednjih spletnih straneh, lahko najdete pomembne informacije v različnih jezikih. Te informacije so težje razumljive.

Mogoče boste potrebovali nekoga, ki vam bo pomagal pri razumevanju teh informacij.

www.europa.eu.int

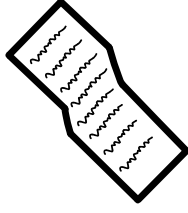
www.stop-discrimination.info

Informacije najdete tudi na spletni strani organizacije Inclusion Europe:

www.inclusion-europe.org

Kontrolni sezname

Spodaj je nekaj vprašanj, ki jih lahko postavite, da bi izvedeli, ali so v vaši državi sprejeli zakone proti diskriminaciji:

- Ali ste na delovnem mestu prejeli kakšne informacije o diskriminaciji v obliki enostavno berljivih zapisov, video posnetkov ali glasovnih zapisov?
- Vam je kdo pojasnil pravice, ki jih imate v boju proti diskriminaciji?
- Ali poznate svoje posebne potrebe, da bi poiskali in obdržali delovno mesto?
- Ali veste, kaj mora narediti delodajalec, da bi vi lahko delali?
- Ali vam je kdo povedal, kaj lahko vi naredite v boju proti diskriminaciji na delovnem mestu?
- Ste govorili o diskriminaciji s prijatelji, starši ali skrbniki?

Če niste označili vseh okenc, je še vedno možnost, da naredite nekaj v boju proti diskriminaciji.

Kaj je diskriminacija?

Predstavljajte si ...

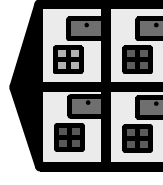

Radi bi jedli v prijetni restavraciji. Vendar vam lastnik ne dovoli vstopiti. Pravi, da ne želi sreči invalidom.

Radi bi kupili železniško vozovnico. Vendar je pred vami avtomat, ki ga ne znate uporabljati. Zato ne kupite vozovnice. Pozneje morate plačati kazen.

Vstopite v trgovino in iščete novo srajco. Kmalu v trgovino vstopi še en kupec. Vendar njemu najprej postrežejo. Počakati morate, kar vas začne jeziti.

Želite živeti v lastnem stanovanju. Pa vaši skrbniki rečejo: "Ne." Z vami se o tem niti ne pogovorijo.

To so primeri diskriminacije.

O diskriminaciji govorimo, ko z ljudmi slabo ravnamo, zato ker so drugačni.
Na primer zato, ker so invalidi.

Diskriminacija človeka globoko prizadene!

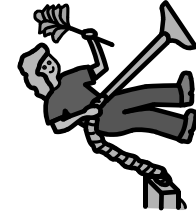
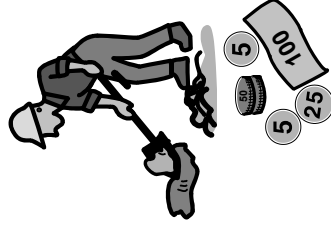
Kaj je diskriminacija?

Diskriminacija se lahko dogaja na delovnem mestu.

Predstavljajte si nekoga, ki opravlja enako delo kot njegov sodelavec.

Vendar za to delo dobiva manjšo plačilo - ker je invalid.

Temu pravimo **neposredna diskriminacija**.

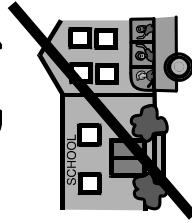

Ali pa si predstavljajte nekoga, ki želi dobiti delo čistilca pisarniških prostorov. Nato pa mu delodajalec pove, da morajo imeti čistilci visoko izobrazbo.

Za opravljanje takega dela ni potrebna visoka izobrazba.

To je diskriminacija ljudi, ki nimajo visoke izobrazbe.

Temu pravimo **posredna diskriminacija**.

Zdaj pa si predstavljajte nekoga, ki je našel delo.

Ta oseba je srečna in ponosna.

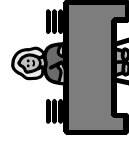
Vendar jo sodelavci na delu zmerjajo.

Otežujejo ji življenje.

Ne marajo invalidov.

Šef pa ne ukrene ničesar.

Temu pravimo **nadlegovanje**.

Evropska direktiva

Pozitivna dejanja za invalide so dovoljena

V nekaterih državah so pripravili zakone, ki obravnavajo invalide boljše kot druge.

Na primer, nekatera delovna mesta so rezervirana za invalide.

Take vrste pozitivnih dejanj so še vedno dovoljena.

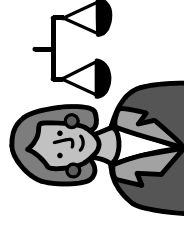
Zaščita pravic

Če menite, da ste diskriminirani na delovnem mestu, bi vam morali omogočiti, da se temu uprete.

Vlada mora omogočiti, da se invalidi obrnejo na sodišče ali da kako drugače vložijo pritožbo.

Če se pritožite, vam ni potrebno dokazovati, da vas je nekdo diskriminiral.

Ta oseba mora dokazati, da vas ni diskriminirala.

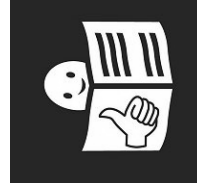
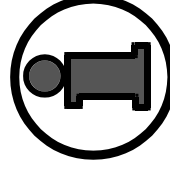

Pravica do informacij

Vlada vam mora posredovati informacije o pravicah, ki jih imate kot delavec ali iskalec zaposlitve.

Ta informacija mora biti na voljo v vam razumljivi obliki.

To je lahko enostavno berljiv zapis, video posnetek ali glasovni zapis.

Evropska direktiva

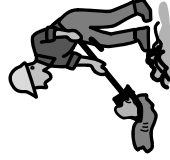
Primerna nastanitev

Primerna nastanitev nima nič opraviti z mestom, kjer živite.

Pomeni, da morajo delodajalci "nastaniti" invalide oz. da morajo poiskati rešitve za zadovoljitev njihovih posebnih potreb.

Delodajalci morajo omogočiti delo in usposabljanje vsem ljudem.

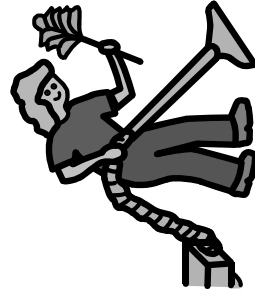
Denarna sredstva in vloženi trud za delodajalca ne bi smeli predstavljati ovir. Biti mora razumen.

Poglejmo si primer.

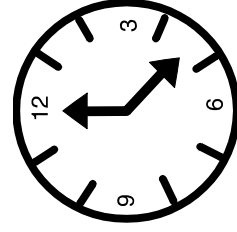
Predstavljajmo si, da si invalid želi delati kot čistilec pisarniških prostorov. Vendar za tako delo potrebuje več časa kot ostali ljudje.

Poleg tega potrebuje nekoga, ki bi mu občasno pomagal in svetoval.

Delodajalec bi mu moral omogočiti daljši delovni čas. Včasih bi moral priti kdo pogledati, kako opravlja delo.

Temu pravimo primerna nastanitev.

Kaj lahko vi storite proti diskriminaciji?

Skoraj vsakemu med nami se v življenju zgodi, da kdaj koga diskriminira.

- Ko rečemo: »Ne maram ljudi druge barve kože«.
- Ko smo proti istospolno usmerjenim ljudem.
- Ko rečemo: »On je neumen ali idiot«.
- Ko rečemo: »Ne maram ljudi druge veroizpovedi«.
- Ko rečemo: »To delo ni za ženske«.
- Če ne maramo invalidov.

Diskriminacijo srečujemo v vsakdanjem življenju. In pogosto ljudje ne vedo, o čem govorijo.

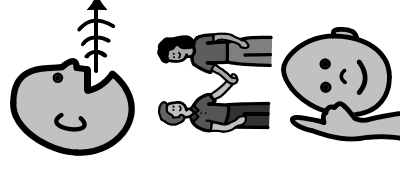
Vsak se lahko upre diskriminaciji!

Tudi vi!

Lahko ...

- pomagata ljudem, ki so diskriminirani,
- poveste drugim, kako se počutite kot invalid,
- se spoprijateljite z ljudmi, ki so drugačni,
- poskusite razumeti ljudi, ki so drugačni.

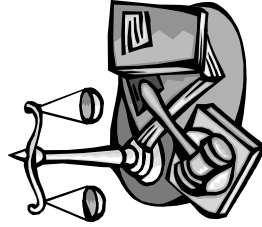

Kaj lahko naredimo proti diskriminaciji?

Vsak ima pravico do zaščite pred diskriminacijo.

Zato mora **vlada** pomagati ljudem, ki so diskriminirani. Vlada mora pripraviti in sprejeti zakone, ki preprečujejo diskriminacijo.

Vlada mora tudi zagotoviti, da ljudje te zakone upoštevajo. Številne vlade so take zakone že pripravile.

25 držav iz **Evropske unije**.

Tudi Evropska unija sama lahko sprejema zakone.

Zakoni, sprejeti na ravni Evropske unije so nekakšni "super zakoni".

Imenujemo jih **direktive**.

Direktive morajo upoštevati vse države članice Evropske unije.

Tudi Evropska unija je pripravila direktivo proti diskriminaciji.

To je dobro za vse.

To direktivo proti diskriminaciji morajo upoštevati vse države članice Evropske unije.

Evropska direktiva

Obstaja Evropska direktiva, ki preprečuje diskriminacijo.

Direktiva bo zakonjena v večini držav članic Evropske unije do konca leta 2003.

Nekatere države lahko zaprosijo za dodaten čas za zakonitev te direktive, in sicer do konca leta 2006.

Direktiva vključuje številna vprašanja, ki so pomembna za invalide.

Zaščita pred diskriminacijo na delovnem mestu

Direktiva ščiti ljudi pred diskriminacijo na delovnem mestu ali poklicnem usposabljanju.

Prepovedana je tako neposredna kot posredna diskriminacija.

To denimo, pomeni, da imajo invalidi pravico do enakega plačila za enako opravljeno delo kot ostali.

Pomeni tudi, da lahko delodajalci zavrnejo ljudi le v primeru, če ti dejansko ne morejo opravljati dela.

Zaščita pred nadlegovanjem

Direktiva tudi pravi, da vlada mora zaščititi ljudi pred slabim ravnanjem drugih ljudi.

